

א) [יטזין ט:ג] (ט) ויבמות [ז:א] (א) רש"י מ"ו: (ד) לקמן כד... (ס) עיין ביבמות מד: [מזין ק"ט ד"ה הכא, (ו) לקמן כב: (ז) ג"ז ע"ס ויש"ג (ח) ובס"א: (מדה"ה) (ט) ס"א רבא, (י) ג"ז ע"ס, (יא) ג"ל לה עיב"ן, (ב) ומכבד ה', (ט) מ"א חת, (ג) וישוע על זה כתבו מוס' יבמות פל: ד"ה שיר, (ד) ג"ל ע"ל קינאה],

תורה אור השלם

1. וְשָׁכַב אִישׁ אֶתֶּה שְׁכֵבָה וְזָרַע וְגַעֲלָם מַעֲשֵׂי אִישֶׁה וְהַסְתֵּרָה וְהִיא נִטְמָאָה וְעַד אֵין פֶּה וְרוּחַ לֹא נִתְפָּשֵׁת:

במדבר ה יג

הגהות הב"ח

א) גמ' שאין זה קו וזוג:
ב) רש"י ד"ה נשאל וכו' ואין זה קו וזוג:
ג) ד"ה וזה היה וכו' דהא תנא ליה, כ"ג ע"פ המון דף מ"ד מ"ג מ"ש המוס' ג"ל ד"ה הכא נמי:
ד) תוס' ד"ה ושבאו וכו' כדעולה למיר כפ' האשה רבה כל מוס' ד"ה יבמות פל: ד"ה א"ס וכו' דהובעל יגיד:

גליון הש"ס

גמ' אמר רב עמיבם הא מיילת. יבמות דף נו ופ"ה זה קו וזוג:
ד"ה וזה היה וכו' דהא תנא ליה, כ"ג ע"פ המון דף מ"ד מ"ג מ"ש המוס' ג"ל ד"ה תוס' ד"ה ושבאו וכו' כדעולה למיר כל מוס' ד"ה א"ס וכו' דהובעל יגיד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] הש"י ד"ה לאטל בתרומה א"ס הוא כהן, ע"י פירוש ט"ר"ז ועי' מו"ק ד"ה עממא וכו' ומנ"ש עליו הכמ"ז ומפני סוד רש"י ודו"ק"י:

תוספות שאנץ

בתנ"י אלו אסורות לאכול בתרומה. פ"ה אם היא אשת כהן האומרת טמאה אני לך וה"ה דאסורה לבעלה וכדתנן אמרה טמאה אני לך שוברת כתובתה ויוצאה ולא דמי להאי דתנן כ"פ בתרא דנדרים בראשונה היו אומרים שלשה נשים יוצאות ונטולות כתובה האומרת טמאה אני לך. השמי' בנין לבינן נטולה אני מן היהודים חזרו לומר כיצאה אסורה טמאה אני לך. תביא ראה לדבריה ואינה אסורה לבעלה ודמא נתנה עיניה בלאו בתרא וכלא עינין דישמא עיניה נתנה בלאו בתרא ודמא עיניה טמאה איכא רגלים בדבר שהרי קינא לה ונטתרה וליכא למיחש דשמא עיניה נתנה באחר ומה"ה כשנאמה טמאה אני אסורה אבל התם ליכא רגלים לדבר וכשאומרת טמאה אני היא משקרת ושמת עיניה במאה באחר ומתאי טעמא ניהא שפיר הא דקאמר התם בתר הכי דאמרה בטמאה אני אוכלת בתרומה שלא תוציא לעו' כל בנייה והכא קאמר דאסורה לאכול בתרומה בכל ענין דשמעו בין יש להם בנים בין אין להם אלא לאו משום דאין שהיא ספק סוטה ואיכא רגלים לדבר שהרי קינא לה ונטתרה ויש בה חששא בכך ולכן היא נאמנת ואינה אוכלת בתרומה אבל

המקנא פרק ראשון סוטה

מי קא רמינן עליה. למינסבא צעל כרחיה דלילו ליצט אמרינן ליה מנאות יבוס קודמת למנאות חליצה אצל זהא אסור למימר ליה וממילא אשמועינן קרא דאסור ליצמא דלא שייך זה יבוס והויא כאשת אח

שלא במקום מנאה: **הכתוב קראו אח**. למי שנושאה ואת אמרת

תמיצט ומרמי עליה צעל כרחיה: **נישאה לאחר**. שגרשה ראשון שמאלא זה ערות דבר וניסת כו' לא תמיצט דהשתא נמי לאחר הוא ואין (ט) בן זוגו של ראשון א"ס ישאנה וקרמית (ז) לזה

עליה במנאות יבוס: **גביה דהאי**. אחר אחיו של זה: **בשם עוב** הוה קיימא. ואיכא למימר הדרה זה ואין קרוי אחר אלא הנושאה ממוך אלמנות או

גירושין על מי שקבלה תממיו: **רבא אמר**. האי דקתני ממתמין ולא ממתיצמת ק"ו דא"ס נאסרת בסמירה

וז בנותר לה צבעלה שהיה מותר לה ונתקלקלו עכשיו הנישואין ליאסר

עליו: **באסור לה**. דהיינו יצמא שהוא אסור לה צחי' צעלה לא כל שכן שנאסרו נשואי הראשון שלא להתייצט מכח אותן הנישואין: **שקדש א"ס האלמנא**. שהיא אסורה עליו: **לא ספיצט**. מכח ק"ו זה א"ס נאסרה כו'. ולקמן מפרש מאי נאסרה ומאי מותר לה הלא אסור היה מתחילתו:

אלא. הכי פריך אשת כהן שנאנסה ונאסרה עליו דאשת כהן אסורה אפילו צאונס אצל אשת ישראל לא מותרת כדמצי (במדבר ה) והיא לא נתפשה הא נתפשה מותרת ומדמצי והיא מייעוטא הוא ומשמע די' אחרת מפילו נתפשה אסורה: **יש לו אחיו**. מאציו הוא חלל שנוגד

לאציו מן הגרושה ונחלל מן הכהונה ומותר צנשים הפסולות לכהונה כדמצי צנחנים הנושאין פסולות ולא יחלל זרעו (ויקרא כג) אלמנא זרעו חלל: **לא ספיצט**. מ"ק"ו זה א"ס נאסרה צבעלה ו לצעלה שהיה מותר לה יצמא האסור לה צאומה שעה לא כ"ש שנאסרו עליו נישואי אחיו שלא ליצמא מכח נישואין: **ליכא איסורא**. ואכלו הוא היסר גמור ואין זה ק"ו. אצל צוימא צרפון שהצעל והיבס שוין באיסור זה א"ס היסר תממיו הוי ק"ו שהרי מחמת נישואין הראשונים היא נוקבת ליבוס וא"ס על הצעל נתקלקלה ק"ו ליצט: **בתנ"י לאכול בתרומה**. א] א"ס הוא כהן: **ושבעלה נא עליה בדרך**.

דשזב אין המיס בודקין אותה כדלקמן (דף קמ). ונקא הא"ש מעוקט) בזמן שהא"ש מנוקה שלא צא עליה מאחר שנאסרה עליו אז האשה היאא תשא את עונה אין הא"ש מנוקה מעוקט אין המיס בודקין את אשתו: **גמ' ואנהר לן עיינין**. הביא לנו ראה לדבריו ממתמיתין: **סוטה שיש לה עדים צמדינת היס**. שראו שנטמאה מזה: **ועד אין זה**. אע"ג דדרשין לעיל

המקנא פרק ראשון סוטה

מי קא רמינן עליה בעל כרחיה. הכא הוה מצי למיפרך כדפריך לבסוף דאמר אלא מעתה נשאת לאחר ומת בלא בניס לא תמיצט דלא נסמרייה לצימיה: **אשת בהן שנאנסה**. וא"ת אמאי לא תני לה צפרק יש מותרות (יבמות דף פד.) גבי אסורות לבעליהן ומותרות ליצמיהן יש לומר הא תני ליה חייצי לאוין וזו מחייצי לאוין כדאמר צפרק הצא על יצמתו (שם דף נו:) הכל היו צכלל אחרי אשר הוטמאה וגו' והכי מתקן התם דפריך מפלוע דכא * אצל יש לתמוה אמאי לא פריך הכא ישראל שנסא כשרה ונעשה פלוע דכא ויש לו אח כשר דמני למתני' מאי הוי ליה לתרוצי:

האומרת טמאה אני דך. אי קשיא צשליה מנ" נדריס (דף ט:) דפליגי רבה ורב ששת צאומרת עממא אני לך דרב ששת אומר אוכלת בתרומה וכו' מריך דהכא מייירי אחר קינאו וסמירי דרגלים לדבר אפילו רב ששת מודה והכי מפרש לה צירושלמי:

ושבאו זה עדים ואמרו שנטמאה. מספקא לרבי אי דוקא נקט עדים שניס אצל עד אחד לא מקמינן דמוקמינן ליה בגמרא דמייירי לאחר ששתה דדוקא קודם ששתה האמיניה מורה לעד אחד ורב ששת דאמר בגמרא סוטה שיש לה עדים צמדינת היס דאין המיס בודקין אותה דוקא עדים נקט ולא עד א' או דילמא כיון דהאמיניה מורה לעד אחד אחר קינאו וסמירה ליכא חילוק צין אחד לשניס מיהו מסתברא דה"ה לעד אחד כדעולה דאמר צפרק (י) מי (ט) שאמר (לקמן דף לא:) כל מקום שהאמיניה מורה עד אחד הרי כאן שניס: **אם אתה אומר זכות תולה מרחה אתה את המים**. וא"ת לרב ששת דאמר צין לרבי צין לרבנן מתנוונה א"כ אהיכא קאי ר"ש דאמר מדחה אתה והלא יסאו דמתנוונה והאיך יוכלו להוציא שם רע על הטהורות ששתו כשלא יתנווו יש לומר הנשים העומדות משום ייסור ולא יהא ניכר לאלתר כשעומדת צעורה נמתווה ויאלו שם רע (ט) והצעל יגיד להס שקלקל עמה ולא ידעי שזו מתנוונת אי נמי לא יתלו נונווה צמיס המריס וכן היא לא תפלה צמיס המריס אלא צחולי אחר:

כ

רב שימי בר אשי (ר' שמעון אומר אין זכות תולה במים המרים ואם אתה אומר זכות תולה במים המרים (ט) מרחה אתה את המים בפני כל הנשים השותרות ואתה מוציא שם רע על הטהורות ששתו והן אומרים טמאות היו אלא שתלה להן זכות ואם איתא יש לה עדים במדינת הים נמי אתה מוציא שם רע על הטהורות ששתו והן אומרים טמאות היו אלא שיש להן עדים במדינת הים לר' שמעון קאמרת לר' שמעון מדוכות לא תליא עדים נמי לא תלו מתיב (ט) רב (א) ואלו שמנחותיהן נשרפות האומרת

[ב:] לעד אחד נאמן צסוטה ולסוטה ודאית שלא תשתה עוד אין מקרא יוצא מידי פשוטו ודרשינן ליה נמי הכי ועד אין זה הוא דאמר והציא הא"ש את אשתו וכל הפרשה הא יש צה עד אין המיס בודקין אותה: **ואנהינהו לעיינין**. משום דקרא לאו ראייה הוא כל כך דהא דרשיניה לטוטה ודאית שיש זה עד אחד לפנינו וללמד שלא תשתה: **זונה היא**. ופשיטא דאסורה צתרומה (א) דהא תנא ליה האומרת טמאה אני: **אלא לצטר דשטאי**. ואיצטרקין לאשמועינן דלא מחוקינן להו כשקעי על אשה כהן: **זכום סליא לה**. דאמר לקמן (דף כ) זכות מולה צמיס המריס: **וקמיפלגי**. רב ששת ורב יוסף: **צמסנוונה**. דקאמר לקמן (דף כב:) גבי אשה שתלה לה זכות: **זכום סולה**. שלא יצבה צנונה מיד אצל אינה יולדת לעולם ואינה משצמת: **אלא מסנוונה והולכת**. מכחשת והולכת: **צאומה מיסה**. צצוי צנונה ונפול ירך: **רב ששת סצר**. לא פליגי רבנן עליה דרבי אלח שסוף שהיא מתה צאומה לחוד אצל צמתנוונה לא אפילוהו דכל מי שזכות מולה לה מנוונה היא וזו הואיל ולא נתנוונה לא תלה לה זכות אלא שאינה ראייה ליצדק כלל משום עדים: **ורב יוסף סצר**. ראייה ליצדק היא אלא זכות מולה לה ואי משום דלא נתנוונה הא מני רבנן היא דאמרו לקמן [כ.] זכות מולה לה דקצצרי לא היא מתנוונה כלל: **מדחה אסה (ט) כח המיס בפני הנשים**. שלא יהו יראות מהס להודות שהיא טמאה ולא ימחה שם הקדוש על המיס: **ואי איסא**. די'ש לה עדים לא מיצדקה השתא נמי על ידי זו נמי איכא לעו על הטהורות ששתו כו': **מדוכות לא סליא**. משום האי טעמא דחייס הוא ללעו על הטהורות עדים נמי לא תלו: **שמתחיתין נשרפות**. מנחות קנאות שלה עשירית הא"שה קמה שעורים נשרפות למטה על צית דהשן שאינן ראויות ליקרב ולא לפדות ולולין:

האומרת

וה"ו אמרי' בפרק החולין: תיגליא מילתא למפרע דשהיי שקרי נינהו. ה"ק הי"מ מפונטייזא לר"ת לעולם אימא לך דלאו

התם ליכא רגלים לדבר. וכן נראה מתוך הירושלמי דקאמר התם על דך משנה מתני'

עין משפט

גר מצוה

כד בא מ"י פ"י מהלכות גירושין הלכה ככ סגנ עשין נ טו"ש"ע אה"ע סמנן קיט סע"ף ה:

בה ב מ"י פ"ח מהל' אסורי ביאה ה' ח [ופכ"ד מהל' אצנות ה' (ט) סגנ לאוין קנא ועשין מה טו"ש"ע אה"ע סימן ו סע"ף יא:

ב ג מ"י פ"ח מהלכות תרומות הלכה טו:

כד ד מ"י פ"ג מהל' סוטה הלכה כג:

תוס' שאנץ (המשך)

לא כהך משנה ראשונה דתינין תמן בראשונה היו אומרים ג' נשים יוצאות ונטולות כתובה האומרת טמאה אני ומשני א"ד יהודה א"ד בון אפילו תימא כמשנה אחרונה ושאינו הכא דאיכא רגלים לדבר. ומשמע דה"פ מתני' דקאמר שוברת כתובתה ויוצאה לא אתיא כמשנה ראשונה דהתם אמר דנטולת כתובתה ומשני ר' בון אפי' תימא כמשנה אחרונה דקאמר התם דאינה אסורה לאכול בתרומה ואם תיקשי מכלתיך דקאמר דאסורה לאכול בתרומה שאני התם דרגלים יש לדבר שהרי קינא לה ונטתרה. ע"ל דהא דקאמר התם דמותרת לאכול בתרומה היינו לרב ששת משום דמייירי באתסין דאשת כהן דלא שכזיו אבל הכא מייירי ברצון דכיון שקינא לה ונטתרה א"כ יבעלת ברצון ומ"ה אמרי' דאסורה לאכול בתרומה. ושבועלה בא עליה בדרך פ"י דשוב אין המיס בודקין אותה כדאמרי' ונקא האיש מעוקט שלא בא עליה לאחר שנאסרה לו האשה ההיא תשא את עונה אין האיש מנוקה מעוקט אין המיס בודקין את אשתו: **גמ' ואנהו לן עיינין ממתני'** סוטה שיש לה עדים במדינת הים אין המיס בודקין אותה דאמר קרא ויצי' אין בה ואע"ג דדרשי' לעיל דעד א' נאמן בסוטה ולסוטה ודאית שלא תשתה עוד מ"ה אין המקרא יוצא מידי פשוטו. ודרשי' ליה נמי היכי ועד אין בה הוא דאמר והביא האיש את אשתו וכל הפרשה הא יש בה אין המיס בודקין אותה ואנהר לן עיינין ממתני' הביא לנו ראה לדבריו ממתני' ואע"ג דהביא מן המקרא מ"מ קרא אינו ראייה כל כך דהא דרשיניה לעיל לטוטה ודאית ויש בה עד אחד לפנינו וללמד שלא תשתה ל"ה. אילימא מקמיא דתשתה זונה היא פ"ה פשיטא דאסורה בתרומה דהא תני לה האומרת טמאה אני ולא נהירא דא"ו הו"ל לטפחך הא תנא ליה ברישא. אלא נ"ל וזנה היא וק"ל דזונה אסורה לאכול בתרומה כיון שבעלה בעלת זנות כדאמרי' כ"פ י יוחסין תנא אלמנה וגורשה וחללה וזנה בזמן שהן כסדר חייב על כל אחת ואחת וקאמר דההוא תנא אית ליה איסור מוסין אבל איפכא כזו וזנה וחללה וגורשה ואלמנה אינו חייב אלא אחת דאין כאן איסור מוסין ואמאי לא כיון דאינה מותרת לאכול בתרומה אלא ש"מ דאסורה וה"ו אמרי' לקמן פ' כשמ תרומה נמי לא תביצי שהרי עשאה ספק

באחר רביא. אלא נ"ל וזנה היא וק"ל דזונה אסורה לאכול בתרומה כיון שבעלה בעלת זנות כדאמרי' כ"פ י יוחסין תנא אלמנה וגורשה וחללה וזנה בזמן שהן כסדר חייב על כל אחת ואחת וקאמר דההוא תנא אית ליה איסור מוסין אבל איפכא כזו וזנה וחללה וגורשה ואלמנה אינו חייב אלא אחת דאין כאן איסור מוסין ואמאי לא כיון דאינה מותרת לאכול בתרומה אלא ש"מ דאסורה וה"ו אמרי' לקמן פ' כשמ תרומה נמי לא תביצי שהרי עשאה ספק